

Pelillisuus & mobiilioppiminen kielten opetuksessa

Anna von Zansen

Opiskelijoiden älypuhelimet ja tabletit, opettajan tietokone, tabletti ja älypuhelin sekä langaton nettiyhteys tuovat mobiileja mahdollisuuksia myös kielten oppimiseen. Artikkelissa esitellään kirjoittajan omakohtaisia kokemuksia iPadin, iPod touchin sekä opiskelijoiden älypuhelimien hyödyntämisestä aikuiskoulutuksessa.

Miksi mobiilioppimista ja pelillisyyttä kielten opetukseen?

- Rentouttava vaikutus, leikkisyys, motivointi
- Uteliaisuuden hyödyntäminen, tekemällä oppiminen
- Opiskelua helppo jatkaa kun itselle sopii, vaikkapa bussissa
- Kielten opiskelu osaksi arjen rutiineja, säännöllisyys
- Osallistaminen, yhteistoiminnallisuus, vuorovaikutus
- Työelämän taidot, autenttiset viestintätilanteet
- Mahdollisuus eriyttää opetusta, opiskelija voi edetä omaan tahtiin
- Taskusta löytyvä älypuhelin hyötykäyttöön

Pelillisyyttä kannattaa – se rentouttaa ilmapiiriä, tukee muistia ja mahdollistaa opetuksen eriyttämisen. Kielten opiskelu on hauskaa!

Tuumasta toimeen! – Mobiilitoteutus suunnitteilla

Sovellusten ja laitteiden kirjo saattaa tuntua mahdottoman laajalta, mutta uusia ohjelmia ja laitteita on helppo omaksua, kunhan pääsee alkuun. Kieltenopettajan kannattaakin aloittaa 1–2 sovelluksella, joita lähdetään yhdessä tuumin opiskelijoiden kanssa kokeilemaan. Ennen aloitusta mietitään mobiilitoteutuksen tavoitteet: mitä työskentelyssä on tarkoitus oppia? Vasta tämän jälkeen valitaan sopiva sovellus tai sovellukset ja mietitään, miten prosessi etenee ohjeiden antamisesta toteutukseen ja tuotosten mahdolliseen julkaisemiseen ja jakamiseen.

Käytännön järjestelyjä kannattaa myös miettiä: Millä laitteilla työskennellään? Työskennelläänkö porrastetusti vai samaan aikaan, yksin vai pareittain? Lisäksi on muistettava pyytää julkaisuluvat opiskelijoiden tuotoksiin. Etukäteen tarkistetaan wlanin kuuluvuus luokkiin ja käytäville, joissa työskennellään. Koulun suhtautuminen maksullisiin sovelluksiin kannattaa myös selvittää.

Tunteja aktivoivia sovelluksia

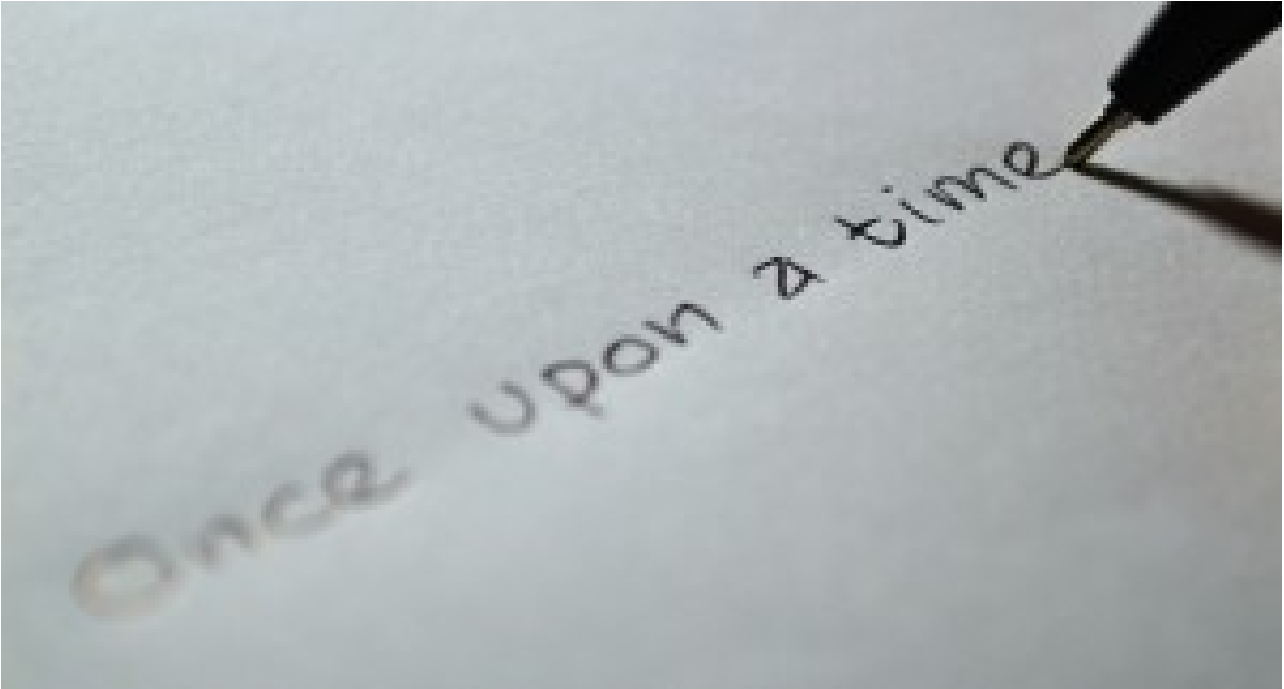
Opiskelijoita voi oppitunneilla osallistaa teknologian avulla. Esimerkiksi [Socrative](#) on ilmainen, laiteriippumaton sovellus, jonka avulla opettaja voi luoda luokkaansa viestiseinän tai kysymys-vastausjärjestelmän. Sovellus toimii myös, vaikka opettajalla ei ole luokassaan tablettia vaan PC. Se sopii esimerkiksi tietokilpailuihin, opiskelijoiden aktivointiin, äänestykseen ja aivoriiheilyyn. Kokeile myös [Todaysmeet](#), [Kahoot](#), [AnswerGarden](#) -sovelluksia.

[QR-koodien](#) (ks.myös [InnoOmnian esimerkki](#)) taakse voit kätkeä linkin, videon, musiikkia, äänen, tekstiä tai vaikkapa puhelinnumeron! Kokeile esimerkiksi koulun käytävälle ripoteltua aarrejahtia tai sanabingo vieraskielisillä sanoilla. Voit myös kätkeä QR-koodin taakse lauseita; näin esimerkiksi kysymyssanojen opettelu ja puheharjoitukset sujuvat leikkisästi! Ison ryhmän kanssa pärjää, kun tulostat QR-koodit erivärisille papereille, joista kukin muodostaa oman linjastonsa. Värikoodien avulla on myös helppoa eriyttää opetusta. Luontoon tai vaikkapa kauppakeskuksiin levitettäviin tehtäväratoihin on syytä kysyä luvat. Vaihtoehtoisesti rastit voi toteuttaa [geokätköily](#)-tyyliin [GPS-paikannusta](#) käyttäen. Ei muuta kuin skannailemaan!

Suullista kielitaitoa harjoittelemaan

Mobiililaitteet mahdollistavat animaatioiden ja videoiden tekemisen ja äänittämisen. Esimerkiksi [Puppet Pals](#) -sovelluksella asiakaspalvelutilanteiden harjoittelua ei tarvitse jännittää, kun animaatioissa liikkuukin hahmo eikä oma identiteetti paljastu. Vaihtoehtoisesti kannattaa tietokoneella kokeilla esimerkiksi [GoAnimate](#) ja [Voki](#) -ohjelmia. [ExplainEverything](#) puolestaan mahdollistaa äänen yhdistämisen kuviin, tekstiin, esityskalvoihin ja nettisivuihin. Ääntämistä ja sanavarastoa tulee treenattua ihan huomaamatta, kun koulussa kuvattua nauhoitetta esittelee myöhemmin kotiväelle.

Äänitys on kielten opiskelussa hyödyllinen apuväline. Mobiililaitteille on erilaisia ohjelmia, joiden avulla opiskelijat voivat esimerkiksi äänittää puheharjoituksia jatkotyöskentelyä tai kieliportfoliotaan varten. Puhelinfraaseja voidaan harjoitella lukemalla, kirjoittamalla ja draaman avulla, mutta esimerkiksi [Skype](#) mahdollistaa autenttiset puhelinharjoitukset kielten opetuksessa. Isoissa ryhmissä voi määrätä puhujat ja kirjurit erikseen ja vuorotella rooleja. Skypelle löytyy vaihtoehtoja, kuten [Hangouts](#) ja [AnyMeeting](#).

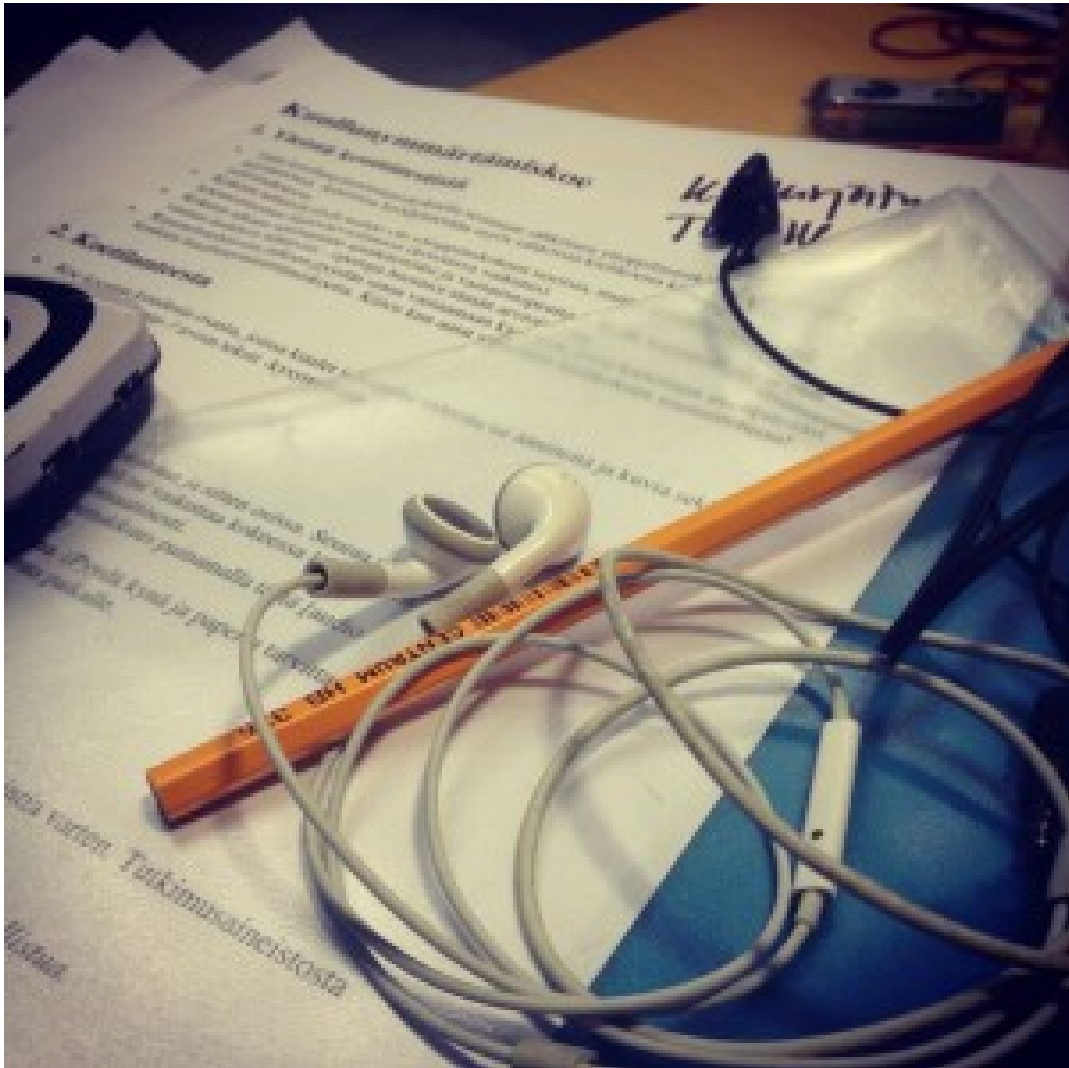
Sadutuksen ja digitaalisen tarinan kerronnan avulla sanavarasto karttuu. Suullisen tuottamisen lisäksi kuulijat voivat kirjata tarinan tai se voidaan nauhoittaa esimerkiksi oppimispäiväkirjaa, kurssiblogia tai portfolioa varten.

Sadutuksen avulla harjoitellaan suullista ilmaisua, kuuntelemista, kirjoittamista ja sanavarastoa myös vieraalla kielellä. Esimerkiksi [Story wheel](#) -sovelluksessa lähtötilanteen valittuaan pääsee kertomaan sovelluksen arpomista henkilöistä tarinaa, jonka sovellus äänittää. Mainio läksysovellus tai materiaali yhteistoiminnalliseen tarinan kerrontaan! Saatavilla on myös [Story cubes](#) -nopat, joita heitetään ja kerrotaan tarinaa. Miksei sadutuksessa voisi myös hyödyntää [Haikudeck](#)-sovellusta, jolla on ilo laatia [pecha kucha](#) -esityksiä tai verkosta luvallisesti ladattavia [Creative Commons](#) -lisensoituja kuvia.

Sanavarastoa mobiilisti

Paperisena tunnetut [flashcardit](#) saa myös mobiililaitteelle. Jokainen voi suoraan sovellukseen tehdä omat korttinsa, tai kortteja voidaan yhteisöllisesti jakaa. Ilmainen [gFlash](#)-sovellus toimii useissa älypuhelimissa ja tableteissa ja [Quizlet](#) puolestaan on yksinkertainen ja monipuolinen käyttää, samoin [Duolingo](#), jossa on valmiita kielikursseja. Opiskelija saa tärkeimmät fraasit tai sanat omaan kännykkäänsä ja voi

harjoitella vaikkapa bussissa istuessaan vierasta kieltä. Näppäriä!

Opiskelijoiden mobiililaitteet mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman kielen opiskelun ja audiovisuaalisen aineiston tuottamisen. Tunneilla opittua on helppo kerrata vaikkapa bussissa ja sanastoa voi treenata kaupassa jonottaessa. Kuva: Anna von Zansen.

Sanojen opiskelu voi olla hauskaa! Esimerkiksi [Wordle](#)-sovelluksella tehdyt sanapilvet voidaan kopioida huoneentauluiksi tai jakaa sosiaaliseen mediaan, sähköpostiin tai blogiin muiden opiskelijoiden ihailtaviksi. Perinteiset sanaston opetukseen käytetyt sanasokkelot ja muut pelit sekä sanakirjat löytyvät myös sovelluksina. Kokeile vaikkapa hirsipuuta! Pelatessa sanavarasto karttuu rennolla otteella. Mobiililaitteilla voi yhdistää kuvan tiettyyn sanaan. Opiskelijoille voidaan antaa tehtäväksi ottaa kuvia tietystä

aiheesta tai käsitellyn tekstin sanoista. [Skitchin](#) avulla kuviin voidaan kirjoittaa sana tai sanoja vieraalla kielellä, [SonicPics](#) mahdollistaa äänen lisäämisen. Skitch on mainio sovellus myös tienneuvomisen harjoitteluun, ajo-ohjeiden tekemiseen ja sijaisen ohjeistamiseen!

Sarjakuvan tekeminen toimii esimerkiksi asiakaspalvelutilanteiden mielikuvaharjoittelussa. [Strip Designer](#) -sovelluksella voi koota haluamansa kuvakollaasin ja lisätä kuhunkin ruutuun puhekuplat ja muut tehosteet. Facebookiin yhdistettävä [Bitstrips](#) tuo sarjakuvat osaksi sosiaalista mediaa.

[Popplet](#) on helppokäyttöinen ja selkeä sovellus käsitekarttojen tekoon. Opiskelijat voivat harjoitella vieraan kielen sanastoa tiettyyn teemaan tai fraaseja tietyssä tilanteessa. Tietokoneella työskenneltäessä vaihtoehtona on esimerkiksi [Bubbl.us](#). [Padlet](#) mahdollistaa monipuolisen ryhmittelyn yksin tai ryhmässä.

Tuotosten jakaminen ja kommentointi

Mobiiliuden parhaita puolia on mahdollisuus tuotosten jakamiseen ja kommentointiin. Esimerkiksi [Youtubeen](#) voidaan jakaa kaikki tehdyt videot ja animaatiot. Youtube-linkkiä on kätevää jakaa eteenpäin blogiin tai sosiaaliseen mediaan. Julkaisua ja kommentointia voidaan tarvittaessa rajoittaa. Kieltenopettajat voivat perustaa oman tilin, jotta koulun videot menevät saman kanavan alle ja niitä on helppo hallinnoida.

On olemassa erilaisia blogialustoja, kuten [Blogger](#) ja [Wordpress](#), joihin opiskelijat voivat julkaista tuotoksiaan joko sähköpostitse tai erillisen mobiilisovelluksen kautta. Opiskelijat voivat perustaa myös omat bloginsa, jotka toimivat *oppimispäiväkirjana* ja *portfoliona*. Myös sähköisen kirjan tekeminen on tosi helppoa mobiililaitteella (ks. esimerkiksi [Book Creator](#))! Kuvien ja tekstin lisäksi voi lisätä ääntä. Opettaja ja opiskelijat voivat jakaa materiaalia ja tuotoksia toisilleen esimerkiksi [Google Driven](#), [Office365](#):n tai [Dropboxin](#) kautta langattomasti mobiililaitteisiin. Dropbox-linkin taakse viety tiedosto ei kuormita sähköpostia, ja GoogleDrive mahdollistaa ryhmätentit ja kyselyt myös mobiililaitteella.

Kirjoittaja on opetusteknologian mahdollisuuksista kiinnostunut kieltenopettaja.